

Sygn. akt III RC 36/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy w Łomży III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Edyta Piorunek

Protokolant Rafał Bagiński

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 r. w Łomży, na rozprawie

sprawy z powództwa K. P. i B. P.

przeciwko E. L.

o podwyższenie alimentów

I. Podwyższa alimenty ustalone uprzednio wyrokiem Sądu Rejonowego w Łomży z 17 października 2014 r. sygn. akt III RC 249/14 od pozwanej E. L. na rzecz powoda K. P. z dotychczasowych kwot po 300,- zł (trzysta złotych) miesięcznie do kwot po 450,- zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca do rąk powoda K. P. z ustawowymi odsetkami w wypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 24 marca 2017r..

II. Podwyższa alimenty ustalone uprzednio wyrokiem Sądu Rejonowego w Łomży z 17 października 2014 r. sygn. akt III RC 249/14 od pozwanej E. L. na rzecz powoda B. P. z dotychczasowych kwot po 350,- zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) miesięcznie do kwot po 450,- zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca do rąk powoda B. P. z ustawowymi odsetkami w wypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 22 marca 2017r..

III. W pozostałym zakresie powództwa oddala;

IV. Koszty procesu między stronami wzajemnie znosi;

V. Odstępuje od obciążania pozwanej opłatą stosunkową od pozwu, od której powodowie byli zwolnieni.

VI. Wyrokowi w punktach I. i II. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 36/17

UZASADNIENIE

Powodowie K. P. i B. P. wystąpili z pozwami przeciwko swojej matce E. L. o podwyższenie alimentów z dotychczasowych kwot, w przypadku K. P. po 300 zł, a w przypadku B. P. po 350 zł miesięcznie do kwot po 700 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich. Wnieśli też o zasądzenie od pozwanej na ich rzecz kosztów procesu.

Postanowieniem z 27 kwietnia 2017 r. sygn. akt III RC 37/17, Sąd Rejonowy w Łomży sprawę z powództwa B. P. połączył do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą sygn. akt III RC 36/17 z powództwa K. P..

W uzasadnieniach pozwów wskazano, że po raz ostatni alimenty zostały ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Łomży z 17 października 2014 r. sygn. akt III RC 249/14. Od tego czasu znacznie wzrosły koszty utrzymania powodów, albowiem K. P. jest obecnie uczniem trzeciej klasy I Liceum Ogólnokształcącego w Ł. i planuje studia w W., zaś K. P. jest studentem drugiego roku studiów. Koszty miesięcznego swego utrzymania powodowie określili na kwoty oscylujące w granicach co najmniej 1000 zł w przypadku każdego z nich. Powodowie wskazali także, że ich sytuacja materialna uległa pogorszeniu ze względu na to, że ich ojciec zmuszony był zakończyć prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą. Jest on obecnie zarejestrowany w PUP w Ł. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku i jest na etapie poszukiwania pracy.

Pozwana E. L. nie wyrażała zgody na podwyższenie alimentów. Podnosiła, że ma zatrudnienie tylko przez część roku i ma też na utrzymaniu dwoje innych dzieci.

Sąd Rejonowy w Łomży ustalił, co następuje:

Ze związku małżeńskiego E. P. (obecnie L.) i A. P. (1) urodziło się dwoje dzieci – w dniu (...) syn B. oraz w dniu (...) syn K.. Małżeństwo rodziców powodów zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem z 18 grudnia 2006 r. Sądu Okręgowego w Łomży sygn. akt I C 314/06, z winy E. L.. W wyroku tym między innymi wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi wówczas powodami powierzone zostało obojgu rodzicom, przy czym miejsce ich pobytu ustalone zostało przy ojcu A. P. (1). Jednocześnie zasądzono od E. P. alimenty na rzecz małoletnich K. i B. w kwotach po 200 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich, płatne do 15-go dnia każdego miesiąca do rąk A. P. (1) wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia płatności każdej z rat. Po rozwodzie pozwana powróciła do swojego panieńskiego nazwiska.

W dniu 29 września 2006 r. A. P. (1) w imieniu małoletnich wówczas B. i K. P. wystąpił z wnioskiem egzekucyjnym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowy w Łomży B. G. celem wyegzekwowania od E. L. zarówno zaległych, jak i bieżących alimentów na rzecz dzieci. Sprawa została zarejestrowana pod sygnatura akt Kmp (...). Egzekucja jest prowadzona do chwili obecnej i częściowo jest bezskuteczna. Alimenty na rzecz uprawnionych są im wypłacane przez fundusz alimentacyjny (ostatnia decyzja Prezydenta Miasta Ł. z 9 listopada 2016 r., (...).8320.276.147.1.329.2016 – k.292 akt Kmp (...)). Każdemu z powodów wypłacane jest świadczenie w wysokości po 250 zł miesięcznie, przyznane B. P. do 30 września 2017 r., zaś K. P. do 31 sierpnia 2017 r. W związku z podjęciem przez pozwaną zatrudnienia, w dniu 29 marca 2017 r. komornik dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę i wezwał pracodawcę do dokonywania potrąceń. Na datę 29 marca 2017 r. zaległość alimentacyjna na rzecz wierzycieli wynosiła wraz z odsetkami 38.702,06 zł, na rzecz Funduszu Alimentacyjnego łącznie z odsetkami wynosiła ponad 25.500 zł, natomiast koszty egzekucyjne stanowiły kwotę około 6400 zł.

Po raz ostatni obowiązek alimentacyjny względem powodów ustalony został prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Łomży z 17 października 2014 r. sygn. akt III RC 249/14. Wyrokiem tym podwyższoną rentę alimentacyjną, ustaloną uprzednio wyrokiem Sądu Rejonowego w Łomży z 12 listopada 2009 r. sygn. akt III RC 324/09 od pozwanej E. L. na rzecz powoda B. P. z dotychczasowej kwoty po 250 zł miesięcznie do kwot po 350 zł miesięcznie, poczynając od dnia 1 listopada 2014 r., zaś na rzecz małoletniego powoda K. P. z dotychczasowej kwoty po 250 zł miesięcznie do kwot po 300 zł miesięcznie, poczynając od dnia 1 listopada 2014 r., płatne z góry do 10-go dnia każdego miesiąca do rąk ojca małoletniego powoda – A. P. (1) wraz z ustawowymi odsetkami w wypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat. W pozostałym zakresie powództwa zostały oddalone.

W trakcie tegoż ostatniego ustalenia wysokości alimentów powodowie zamieszkiwali wraz ze swoim ojcem, jego żoną i jej małoletnim synem z poprzedniego związku małżeńskiego, w mieszkaniu położonym w Ł. przy ul. (...), stanowiącym własność siostry ich ojca A. P. (1), która wraz z rodziną zamieszkiwała w Norwegii.

Powód B. P. miał wówczas 19 lat. Był on zdrowym mężczyzną. Rozpoczął on wówczas studia stacjonarne inżynierskie na Wydziale Elektrycznym Politechniki (...) na kierunku telekomunikacja. Zajęcia były bezpłatne i odbywały się od poniedziałku do piątku. Nie uczęszczał on na żadne dodatkowe odpłatne zajęcia. Wynajmował on wraz z kolegą

jeden z trzech pokoi w mieszkaniu wynajmowanym także przez innych studentów. Opłata za stancję wraz z opłatami eksploatacyjnymi wynosiła około 700 zł miesięcznie. Koszt zakupu biletu miesięcznego stanowił około 50 zł. Pracował dorywczo w weekendy jako kelner.

Z kolei małoletni wówczas powód K. P. miał 16 lat. Uczęszczał do pierwszej klasy I Liceum Ogólnokształcącego w Ł.. Był dobrym uczniem. Uczęszczał na dodatkowe bezpłatne zajęcia teatralne. Nie uczęszczał natomiast na żadne dodatkowe odpłatne zajęcia. Nie sprawiał problemów wychowawczych. Pozostawał pod stałą opieką lekarza alergologa z uwagi na zdiagnozowaną alergię wziewną, w szczególności na pyłki, trawę, pleśń. W związku z tym schorzeniem, na nowo po przerwie, od września 2013 r. chodził na odczulanie. Wizyty u lekarza były bezpłatne, zaś jego ojciec ponosił wydatki związane z zakupem raz na dwa miesiące szczepionki, której koszt wynosił od 3,50 zł do 150 zł, w zależności od tego czy była ona refundowana czy też nie. Ponadto małoletni wówczas K. przyjmował leki od alergii i stanowiły one w skali miesiąca wydatek rzędu około 7 zł.

Ojciec powodów A. P. (1) miał 44 lata. Z zawodu był stolarzem. Na datę poprzedniej sprawy, od ponad 5-ciu lat pozostawał w drugim związku małżeńskim z M. P.. Nie posiadał z nią dzieci. Jego żona miała 13-letniego wówczas syna z pierwszego związku małżeńskiego, który uczęszczał do pierwszej klasy PG nr 8 w Ł.. Otrzymywała ona alimenty zasądzone na rzecz jej syna w kwocie po 380 zł miesięcznie. A. P. (2) zatrudniony był na czas nieokreślony w firmie (...) w Ł. w upadłości na stanowisku dyrektora technicznego. Z tytułu świadczonej pracy otrzymywał on wynagrodzenie w wysokości 1320 zł netto. Pracował przeważnie od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7:00 do 15:00. Czasami pracował też w soboty. Dodatkowo prowadził on od 2010 r. działalność gospodarczą, której przedmiotem było zakładanie ogrodów. Była to praca sezonowa, głównie wiosną. Jak podawał, w roku 2013 jego miesięczny dochód z prowadzonej działalności wynosił ok. 1500 zł miesięcznie. Jego żona zatrudniona była od 2013 r. w firmie (...) jako referent do spraw umów. Zarabiała 1300 zł. Około 2010 r. sprzedał on 42-metrowe mieszkanie położone w Ł., stanowiące wcześniej majątek wspólny z E. L. za kwotę 120.000 zł. Swoją udział w tym mieszkaniu pozwana po rozwodzie przekazała mu nieodpłatnie. Ze środków ze sprzedaży mieszkania, kwotę 35.000 zł A. P. (1) przeznaczył na zakup działki w S. o pow. 10 arów. Pozostała kwota została przez niego ulokowana na koncie. Posiadał samochód osobowy marki O. (...), rok produkcji 2005, zakupiony przez niego w 2011 r. za kwotę 20.000 zł. Spłacał wraz z żoną kredyt na zakup łódki i pralki w łącznej kwocie około 300 zł miesięcznie, z tym, że do spłaty pozostało im niewiele rat. Czyszczenie wraz z opłatami eksploatacyjnymi wynosił go około 700 zł miesięcznie.

Natomiast pozwana E. L. podczas ostatniej sprawy o podwyższenie alimentów miała 40 lat. Z zawodu była krawcem. Nie pracowała w wyuczonym zawodzie. Zatrudniona była na umowę zlecenie w Caritasie Diecezji (...) na stanowisku kucharki. Praca ta odbywała się od poniedziałku do niedzieli, w różnych dniach w godzinach od 6:00 do 19:00 w wymiarze 40 godzin tygodniowo. Umowa z nią była zawarta do dnia 11 października 2014r., tj. na czas trwania turnusu. Jej wynagrodzenie za turnus wynosiło brutto 1100 zł. Jak podawała, netto jej wynagrodzenie kształtowało się na poziomie 880 zł, przy czym faktycznie otrzymywała kwotę 320 zł, ponieważ komornik dokonywał zajęcia tytułem alimentów należnych na rzecz powodów. W Caritasie na umowy zlecenia pracowała od 2013 r., a gdy kończyła się jej umowa, rejestrowała się ona w PUP w Ł. jako osoba bezrobotna. Pozostawała ona pod stałą opieką poradni hematologicznej w B.. Wizyty odbywały się raz na dwa miesiące w ramach NFZ. Na leki wydawała 60 zł miesięcznie. Pozostawała ona w nieformalnym związku z 56-letnim A. S., który był rozwodnikiem i z poprzedniego związku posiadał dwoje dorosłych dzieci. Z tego związku posiadała dwie córki – A. w wieku 8 lat oraz J. w wieku 7 lat, które uczęszczały do drugiej i pierwszej klasy szkoły podstawowej. Jej córki były zdrowymi dziećmi. Uczęszczały one na dodatkowe, odpłatne zajęcia tańca, które w przypadku jej starszej córki kosztowały 60 zł, zaś w przypadku młodszej 24 zł. Otrzymywała na córki zasiłek rodzinny w łącznej kwocie 212 zł. Na rzecz jej córek zasądzone były również alimenty w wysokości po 200 zł na każdą z nich. (...) pozwanej A. S. był osobą bezrobotną, zarejestrowaną od lipca 2014 r. w PUP w Ł.. Pobierał zasiłek w kwocie 851 zł. Wcześniej przez 37 lat zatrudniony był on w P., ale z uwagi na likwidację stanowiska pracy została wypowiedziana mu umowa. Zarabiał tam do 3200 zł miesięcznie. Zdiagnozowano u niego bołerozę odkleszczową. Ponadto leczył się on na nadciśnienie i zwyrodnienie stawów. Posiadał lekki stopień niepełnosprawności. Według oświadczenia pozwanej wydawał on na leki w skali miesiąca kwotę około 300 zł. Pozwana mieszkała wraz z córkami i partnerem w wynajmowanym 58-metrowym mieszkaniu w Ł. przy ul. (...). Wydatki na

odstępne i opłaty eksploatacyjne wynosiły w skali miesiąca ok. 1100 zł. Pozwana nie miała zaciągniętych kredytów. Miała debet na koncie w wysokości 2500 zł. E. L. nie posiadała żadnego majątku, ani oszczędności. Nie korzystała z pomocy socjalnej, a jej córki nie miały w szkole bezpłatnego dożywiania. Jej partner posiadał samochód osobowy marki B. (...) rok produkcji 2001, który został przez niego zakupiony za kwotę 13500 zł. Pieniądze na ten cel pochodziły z trzymiesięcznej odprawy, jaką otrzymał z zakładu pracy.

Pozwana w trakcie ostatniej sprawy miała z synami kontakt osobisty i telefoniczny. (...) przychodzili do niej w co drugą niedzielę na obiady, a poza tym odwiedzali ją w wakacje w środy, z tym, że nie w każdą z nich. Ona też ich odwiedzała. Starszemu z powodów, gdy ten rozpoczął studia przekazała nowy materac dmuchany, nową pościel i ręczniki. Dała mu też przygotowane przez nią przetwory i dania mrożone.

Obecnie powód B. P. ma 21 lat. Jest osobą zdrową. Studiuje na drugim roku, czwartym semestrze, na Politechnice (...) na kierunku automatyka i robotyka. Po pierwszym roku nauki zmienił kierunek z telekomunikacji. Nauka trwa 3,5 roku. Po ukończeniu tych studiów planuje on rozpocząć studia magisterskie, które będą trwały 3 semestry. Mieszka on w wynajmowanym pokoju o pow. 10 m² w W.. Umowa podnajmu została zawarta z nim 1 lipca 2016 r. na czas nieokreślony. Koszt podnajmu wraz z opłatami licznikowymi wynosi w skali miesiąca około 600 zł, z czego sam koszt podnajmu stanowi kwotę 512,50 zł. Za bilet miesięczny płaci 55 złotych. Do domu przyjeżdża on raz na 1,5 miesiąca i kosztuje to ok. 35 zł. Jego miesięczne koszty utrzymania oscylują w granicach minimum 1000 zł. Otrzymuje on stypendium socjalne w wysokości 350 zł, przyznane na dany rok akademicki. Alimenty w niepełnej wysokości, bo w kwocie 250 zł wypłacane są mu przez Fundusz Alimentacyjny. Poza tym finansowo pomaga mu ojciec dając mu miesięcznie różne kwoty. Pomoc finansową świadczą mu także dziadkowie ze strony ojca. W ubiegłym semestrze powód dorabiał udzielając korepetycji z matematyki. Z tego tytułu uzyskiwał kwotę około 200 zł miesięcznie. Aktualnie, z uwagi na plan zajęć, które odbywają się do godzin wieczornych, zmuszony był zaprzestać udzielania korepetycji. Na pierwszym roku studiów dorabiał pracując w weekendy, ale kolidowało to z nauką i spowodowało, że pierwszy rok studiów stracił. W minione wakacje przez ponad miesiąc pracował dorywczo jako tester gier. Zarobił wówczas około 2000 zł netto miesięcznie.

Z kolei powód K. P. ma obecnie ukończone 18 lat. Uczy się w trzeciej klasie I Liceum Ogólnokształcącego w Ł.. Po zakończeniu nauki w liceum planuje on podjąć trzyletnie studia na filologii angielskiej w W., bowiem wówczas mógłby zamieszkać wspólnie z bratem. Nauka nie stwarza mu problemów. W dalszym ciągu jest on alergikiem. Aktualnie nie korzysta z odczulania. Przyjmuje stałe leki przeciwalergiczne, które w skali miesiąca kosztują około 30 zł. Ponadto, z uwagi na przetokę wieńcową, pozostaje pod kontrolą poradni kardiologicznej, ale wizyty kontrolne odbywają się raz na kilka lat. W związku z tym schorzeniem nie przyjmuje leków. Nadal mieszka z ojcem, jego żoną i synem tej żony. Alimenty na jego rzecz płacone są przez Fundusz Alimentacyjny, przy czym nie w pełnej wysokości, a w kwocie 250 zł.

Powodowie w przeważającym stopniu pozostają na utrzymaniu swojego ojca A. P. (1). Ich ojciec jest osobą zdrową. Aktualnie, od 10 stycznia 2017 r. jest on zarejestrowany w PUP w Ł. jako osoba bezrobotna, bez prawa do zasiłku. Jest na etapie poszukiwania pracy. Czasami pracuje on dorywczo. W sierpniu 2016 r. zamknął prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą, albowiem ta przestała generować zysk, a od lutego 2016 r. zachodziła potrzeba dopłacania do tej działalności. Z tytułu prowadzonej działalności powstało zadłużenie wobec ZUS-u oraz Urzędu Skarbowego w łącznej wysokości około 20.000 zł. Co miesiąc do ZUS-u wpłaca on około 270 zł, zaś z Urzędem Skarbowym w Ł. jest na etapie czynienia ustaleń co do spłaty zadłużenia. Od ostatniej konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego nie zmieniła się sytuacja rodzinna i mieszkaniowa ojca powodów. Jego żona, po otrzymaniu dotacji z (...)u, w sierpniu 2016 r. otworzyła działalność gospodarczą – agencję (...) w Ł.. Prowadzi też ona szkolenia z malarstwa intuicyjnego, z czego dochód wynosi ok. 500-600 zł za weekend, przy czym w długi weekend majowy 2017 r. miał się odbyć dopiero taki pierwszy plener malarski. Żona ojca powodów ma na utrzymaniu 16-letniego syna P., ucznia III klasy gimnazjum, na którego rzecz zostały przyznane alimenty w wysokości około 400 zł. Egzekwowane są one przez komornika. Poza tym otrzymuje ona na niego świadczenie z programu 500 plus. Zarówno ojciec powodów, jak i jego małżonka nie posiadają oszczędności. Samochód został sprzedany. Uzyskane ze sprzedaży pieniądze ojciec powodów przeznaczył na wydatki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. Na niezabudowanej działce rolnej w K.

została ustanowiona hipoteka na rzecz Urzędu Skarbowego w Ł.. Opłaty eksploatacyjne za mieszkanie wg A. P. (1) miesięcznie wynoszą około 1000 zł.

Pozwana E. L. ma obecnie 42 lata. Zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę z 13 marca 2017 r. na stanowisku kucharki w Caritas Diecezji (...). Umowa została z nią zawarta na czas określony, tj. od 13 marca 2017 r. do 12 grudnia 2017 r., za wynagrodzenie miesięczne 2000 zł brutto. Pracuje ona w wymiarze 40 godzin tygodniowo, przy czym w różnych dniach w różnych godzinach. Przed świętami Wielkanocnymi otrzymała ona premię w wysokości 500 zł. W okresie zimowym – jak podała – nie pracuje. Nadal pozostaje ona pod opieką poradni hematologicznej w B.. Na leki wydaje ona w skali miesiąca 60-80 zł oraz ponosi koszty dojazdu środkami transportu publicznego do B. w kwocie 35 zł w obie strony. Wizyty są co kwartał. Decyzją (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ł. z 2 marca 2016 r. została zaliczona do osób z lekkim stopniem niepełnosprawności. Decyzja została wydana do 31 marca 2021 r. Jej małoletnie córki mają obecnie 9 i 11 lat. Są zdrowymi dziećmi. Uczą się dobrze. Na każdą z nich pozwana otrzymuje zasiłek rodzinny w łącznej kwocie 248 zł, a także świadczenie wychowawcze w kwocie 1000 zł miesięcznie. Ponadto co roku we wrześniu jednorazowo jest jej wypłacany dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w łącznej wysokości 200 zł. Jej partner płaci jej alimenty w kwocie po 200 zł na rzecz ich córek. Czasami otrzymuje ona od niego większe kwoty, jednakże nie sprecyzowała jak często i w jakiej wysokości. W dalszym ciągu zamieszkuje ona z córkami i swoim partnerem w wynajmowanym mieszkaniu. Jej partner obecnie pracuje jako pracownik gospodarczy w Parku (...) w Ł.. Pozwana nie podała, jakie osiąga on dochody. Wszelkie opłaty związane z mieszkaniem i inne rachunki opłacane są przez A. S.. Pozwana określiła ich wysokość na około 1300 zł. Aktualnie jej małoletnie córki nie chodzą już na dodatkowe zajęcia z tańca. Uczęszczają natomiast na zajęcia taekwondo. Jest wydatek w skali miesiąca łącznie 150 zł. Poza tym chodzą one na dodatkowe lekcje języka angielskiego. Zajęcia odbywają się raz w tygodniu i za godzinę pozwana płaci 35 zł i 30 zł – łącznie 260 zł. Nie posiada ona oszczędności, czy majątku. Na dojazdy do pracy wydaje 80-90 zł miesięcznie.

Obecnie zarówno powodowie, jak i pozwana, nie utrzymują ze sobą kontaktów od lutego 2017 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań oraz informacyjnych wyjaśnień powoda K. P. (akta III RC 36/17 - k.8, k.7-7v.), zeznań oraz informacyjnych wyjaśnień powoda B. P. (akta III RC 36/17 - k.7v. - 8, oraz k.9-9v., akta III RC 37/17- k.17-17v.), zeznań oraz wyjaśnień informacyjnych pozwanej E. L. (akta III RC 36/17 – k.9 oraz k. 7 v., akta III RC 37/17 – k.17v.-18), zeznań świadka A. P. (1) (akta III RC 36/17 – k. 8 v.-9), decyzji Starosty (...) PUP w Ł. (k.3 akt III RC 36/17), zaświadczenia ze szkoły K. P. (k.4 akt III RC 36/17), zaświadczenia ze studiów (...) (k.4 akt III RC 37/17), decyzji Politechniki (...) Nr (...)2016 (k.5 akt III RC 37/17), kserokopii paragonów i biletów (k.8-11 akt III RC 37/17), decyzji Prezydenta Miasta Ł. (k.13), Decyzji (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ł. (k.14), odcinka wynagrodzenia pozwanej za miesiąc kwiecień 2017 r. (k.15 akt III RC 37/17), kopii umowy o pracę pozwanej (k.16 akt III RC 37/17) oraz akt tutejszego Sądu o sygn. III RC 249/14 i akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łomży J. G. Kmp (...).

Sąd Rejonowy w Łomży zważył, co następuje:

Powództwa B. P. i K. P. należy uznać za częściowo uzasadnione.

Podstawa do ewentualnej zmiany zakresu obowiązku alimentacyjnego określona jest w treści art. 138 k.r.o. Zgodnie z tym przepisem, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Pod pojęciem „zmiany stosunków” należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu unormowanego w art. 133 i 135 k.r.o. Stanowią one, iż rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, a zakres tych świadczeń zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanych. Za usprawiedliwione potrzeby należy natomiast uznać środki utrzymania i środki wychowania. Z kolei przez zmianę stosunków należy rozumieć istotne zwiększenie się możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspakajania potrzeb własnymi siłami.

Z powyższego wynika zatem, że rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na art. 138 k.r.o. wymaga porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się ostatecznego wyroku ustalającego wysokość alimentów ze stanem istniejącym w dacie orzekania co do ich podwyższenia.

Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego bezspornie wynika, że pełnoletni już powodowie B. i K. nie są jeszcze w stanie samodzielnie się utrzymać. B. P. jest na przedostatnim roku studiów inżynierskich licencjackich, po których planuje rozpocząć studia magisterskie. Natomiast K. P. w dalszym ciągu uczy się; jest obecnie w klasie maturalnej. Nie posiadają oni też żadnego własnego majątku, z którego dochód wystarczyłby im na pokrycie kosztów swojego utrzymania. Pozwana wniosła o oddalenie powództw o podwyższenie alimentów twierdząc, że jej możliwości zarobkowe na to nie pozwalają. Poza tym podnosiła ona, że starszy z synów co jakiś czas podejmuje prace dorywcze, zaś młodszy mógłby rozpocząć studia w B., albowiem wówczas u jej siostry miałyby zapewnione i miejsce do spania, jak i wyżywienie.

Ostatnia wysokość świadczenia alimentacyjnego była przez Sąd ustalana 2,5 roku temu i w ocenie Sądu zaszyły w tym czasie okoliczności, które uzasadniają podwyższenie dotychczasowej wysokości alimentów. Niewątpliwie od ostatecznego orzekania alimentów wzrosły potrzeby powodów. W czasie poprzedniej sprawy powód B. P. dopiero rozpoczął studia i nie były jeszcze w pełni znane jego koszty utrzymania. Obecnie w dalszym ciągu studiuje w W., co związane jest z koniecznością wynajmowania przez niego stacji, zapewnienia sobie wyżywienia, a to z kolei przekłada się na wyższe koszty jego utrzymania. Poza tym jest on na przedostatnim roku studiów inżynierskich, po których planuje on rozpocząć on studia magisterskie, które dadzą mu pełne wykształcenie wyższe.

Z kolei w przypadku pełnoletniego już K. P. zaznaczyć należy, że gdy ostatnio był ustalony wobec niego obowiązek alimentacyjny, dopiero rozpoczynał on naukę w liceum. Aktualnie ma on ukończone 18 lat. Uczęszcza do trzeciej, maturalnej klasy I Liceum Ogólnokształcącego w Ł.. Jego potrzeby bezspornie różnią się od potrzeb, jakie ma dziecko w wieku 16 lat. Po ukończeniu liceum zamierza on rozpocząć studia w W.. Mając na względzie to, że nauka nie stwarza mu żadnych problemów i uczęszcza on do renomowanego liceum, do którego wiadomym jest, że uczęszczają jedni z najlepszych uczniów, to bez wątpienia rokowania co do rozpoczęcia przez niego dalszego etapu nauki są jak najbardziej pomyślne. Z całą pewnością podjęcie przez niego studiów w W. i zamieszkanie wspólnie z bratem na jednej stacji wpłynie nieznacznie na obniżenie kosztów związanych z wynajmem, albowiem oczywistym jest, że koszty te byłyby duże wyższe, gdyby każdy z powodów mieszkał oddzielnie. Można przypuszczać, iż będą to koszty porównywalne do kosztów zamieszkiwania w akademiku. W tym miejscu zaznaczyć jednakże należy, że dojdą również koszty związane z dojazdami czy to na uczelnię, czy też z W. do miejsca zamieszkania u ojca. Niewątpliwie też do dość wysokich należą koszty zakupu książek na kierunku, na którym planuje studiować powód K. P., albowiem zawsze podręczniki do nauki języków obcych były droższymi od innych podręczników. Wzrosną też niewątpliwie koszty wyżywienia.

Bezspornie, w sytuacji, gdy pełnoletnie już dziecko kontynuuje naukę na studiach wyższych, czy też zamierza ją dopiero podjąć, rodzic nie jest zwolniony z obowiązku alimentacji takiego dziecka. Jeżeli uzdolnienia dziecka przemawiają za tym, aby podjęło ono studia w celu zdobycia wyższych kwalifikacji, a co za tym idzie uzyskania lepszego zawodu i większej gwarancji zapewnienia sobie w przyszłości środków utrzymania, to rodzice takiego dziecka w okresie jego studiów zobowiązani są ze swojej strony zwiększać starania, aby ułatwić swojemu dziecku start w dorosłe życie. Jak wskazał Sąd najwyższy w wyroku z dnia 27 stycznia 1999 r., II CKN 828/97, LEX nr 110587), należyte przygotowanie dziecka do przyszłej pracy zawodowej może obejmować również studia wyższe, jeżeli uzdolnienia dziecka, jego ambicje i wytrwałość okażą się wystarczające do tego, ażeby studia te nie tylko rozpocząć, ale i kontynuować oraz pomyślnie zakończyć (wyrok SN z dnia 12 lutego 1998 r., I CKN 499/97, LEX nr 50545). Nie można też pominąć tego, że w dzisiejszych czasach ogromny nacisk kładzie się na wykształcenie i nie jest niczym nadzwyczajnym, że młodzi ludzie po ukończeniu szkół średnich kontynuują naukę na studiach.

Z racji wieku powodów i tego, że nie wymagają bezpośredniej opieki, należy uznać, iż obowiązek alimentacyjny ich rodziców winien być w takiej samej lub zbliżonej wysokości. Powinni oni łożyć zbliżone kwoty na utrzymanie synów. Z kolei koszty utrzymania każdego z powodów to kwota minimum 1000,- zł miesięcznie, nie licząc ewentualnych

wydatków na leki, zakup odzieży i obuwia sezonowego. Sam koszt zapewnienie stancji w przypadku wspólnego zamieszkania powodów może wynieść ok. 500 zł na każdego z nich. Do tego dochodzą wydatki na wyżywienie, dojazdy, opłacenie telefonu i internetu- które są niezbędne w funkcjonowaniu studenta, zakup podręczników, pomocy naukowych, materiałów biurowych.

Kwota dotychczasowych alimentów zasądzona czy to na rzecz K. czy też B. w wysokościach 300 i 350 zł, zdaniem Sądu nawet w połowie nie zabezpiecza potrzeb powodów. Z porównania materiału dowodowego z niniejszej i poprzedniej sprawy o podwyższenie alimentów wynika, iż w międzyczasie uległa polepszeniu sytuacja finansowa matki powodów – E. L.. Wprawdzie w dalszym ciągu pracuje ona sezonowo, jednakże jej życiowy partner i ojciec małoletnich córek podjął zatrudnienie i to on ponosi wszelkie koszty związane z utrzymaniem mieszkania i reguluje wszystkie rachunki. Ponadto zaczął płacić jej alimenty na córki. Trudno też uznać za wiarygodne twierdzenia pozwanej, że jej możliwości zarobkowe w żadnej mierze nie przemawiają za podwyższeniem alimentów na rzecz powodów. Przede wszystkim należy zaznaczyć, że pozwana posiada dwa zawody – wyuczony krawiec damski oraz wykonywany kucharz i przy dołożeniu wszelkich starań powinna ona podejmować zatrudnienie w okresie zimowym, świadcząc usługi krawieckie. Mogłaby też świadczyć pracę w gastronomii, czy podejmować inne prace dorywcze, chociażby przy sprzątnięciu. Podkreślić należy, że jej tygodniowy wymiar pracy to 40 godzin, dysponuje ona zatem czasem na podjęcie dodatkowego zatrudnienia. Córki pozwanej są już w takim wieku, że nie wymagają ciągłej i bezpośredniej opieki. Nie można pominąć faktu, że budżet domowy pozwanej od roku jest zasilany także kwotą 1000,- zł miesięcznie z tytułu świadczenia wychowawczego.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd uznał za zasadne podwyższenie dotychczasowej wysokości świadczenia alimentacyjnego i obciążenie E. L. alimentami na rzecz B. P. i K. P. w kwotach po 450 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich, poczynając od dnia następnego od skutecznego doręczenia pozwu, a więc od dnia 24 marca 2017 r. w przypadku B. P. oraz od dnia 22 marca 2017 r. w przypadku K. P., płatne z góry do dnia 10 – go każdego miesiąca do rąk odpowiednio powoda B. P. i powoda K. P., z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat. W pozostałym zakresie sąd powództwa oddalił mając na uwadze zarówno możliwości zarobkowe strony obciążonej obowiązkiem alimentacyjnym, jak i uzasadnione potrzeby powodów. Sąd ustalając zakres obowiązku alimentacyjnego, zawsze bierze pod uwagę nie tylko potrzeby uprawnionych, ale również i możliwości zarobkowe pozwanej, które w ocenie Sądu nie pozwalają na uwzględnienie powództwa ponad zasądzone kwoty. Przede wszystkim przemawia za tym okoliczność, że pozwana poza powodami ma na utrzymaniu dwie małoletnie córki w wieku szkolnym. Z kolei ojciec powodów, oprócz powodów, nie ma nikogo na utrzymaniu, wobec czego w większym zakresie niż pozwana może i powinien partycypować w kosztach utrzymania swoich synów. Okoliczność, że zmuszony on był zamknąć prowadzoną przez 6 lat działalność gospodarczą, nie oznacza, że nie powinien on zintensyfikować swoich działań w celu podjęcia zatrudnienia.

Kolejną kwestią, o której nie sposób jest zapomnieć, jest zasada równej stopy życiowej. Każde dziecko tego samego rodzica ma prawo do życia na równym poziomie i standardzie. W pierwszej kolejności winny być zaspokajane podstawowe, usprawiedliwione potrzeby każdego z dzieci, a dopiero w dalszej kolejności należy brać pod uwagę wydatki na inne potrzeby, jak. na przykład dodatkowe płatne zajęcia. Pozwana powołuje się na trudną, jej zdaniem, sytuację finansową, tymczasem jej córki korzystają z różnego rodzaju dodatkowych płatnych zajęć, które łącznie w skali miesiąca kosztują 410 zł (150 zł taekwondo, 140 i 120 zł za język angielski), przy czym na starszą córkę przypada 215 zł, zaś na młodszą 195 zł. Powód K. P. nie korzystał z takich zajęć, a powód B. P. musi podejmować zatrudnienie, aby zabezpieczyć swoje podstawowe potrzeby. Alimenty na obu powodów zostały podwyższone o łączną kwotę 250 zł miesięcznie.

Sąd uwzględnił, iż B. P. otrzymuje stypendium socjalne, jednakże zostało ono przyznane na bieżący rok akademicki i nie ma gwarancji przyznania go na kolejny rok. Podkreślić trzeba, że jest on osobą pracowitą, nie jest roszczeniowo nastawiony i nie liczy wyłącznie na rodziców. Sam starał się wykorzystać swoje możliwości uzyskania dodatkowych środków finansowych na własne utrzymanie i w tym celu udzielał korepetycji, wcześniej pracował jako kelner, a obecnie stara się o pracę na stanowisku sprzedawcy w barze w galerii handlowej. Oczywiście jest jednak, iż zajęcia te może wykonywać w ograniczonym zakresie, tak by nie odbiło się to ponownie negatywnie na jego nauce. Podkreślić

również trzeba, że także i on ma prawo do rozrywek chociażby w minimalnym zakresie, jak wyjście od czasu do czasu do kina, zakup książki, prasy.

Z kolei powód K. P. ma w cenie Sądu ograniczone możliwości podjęcia pracy dorywczej, albowiem powszechnie wiadomo, iż na pierwszym roku studiów musi przede wszystkim skupić się na nauce, a ponadto podaż w zakresie świadczenia korepetycji z języka angielskiego jest bardzo duża.

Dlatego też Sąd doszedł do przekonania, że pozwana jest w stanie i powinnałożyć na rzecz każdego z powodów kwoty po 450 zł miesięcznie. Przy dołożeniu starań może uzyskać większe dochody, może także ograniczyć wydatki, które nie są konieczne, a tak ustalona kwota alimentów zabezpieczałaby przynajmniej potrzeby mieszkaniowe powodów.

Z tych względów na podstawie wyżej cytowanych przepisów prawnych orzeczono jak w pkt I, II i III wyroku, oddalając powództwa powyżej kwot zasądzonych jako wygórowane.

Mając na względzie, że tylko częściowo zostały uwzględnione żądania powodów, Sąd na podstawie art. 100 kpc zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty procesu.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 102 kpc z uwagi na konieczność zaspokojenia przede wszystkim potrzeb uprawnionych do alimentacji.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.